

Przepis art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy PZP przewiduje sankcję odrzucenia oferty w przypadku, gdy zawiera ona rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia. Ponieważ decyzja podejmowana przez Zamawiającego o odrzuceniu oferty powinna być poprzedzona żądaniem od Wykonawcy wyjaśnień w trybie art. 90 ust. 1 ustawy PZP, zaś odrzucenie oferty w oparciu o art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp może nastąpić tylko po uzyskaniu wyjaśnień od Wykonawcy i tylko wówczas, gdy dokonana ocena wyjaśnień wraz z dostarczonymi dowodami potwierdza, że oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia (art. 90 ust. 3 ustawy Pzp).

Zamawiający powinien zatem mieć możliwość uzyskania w ramach wyjaśnień składanych przez wykonawcę w trybie art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, pełnię wiedzy umożliwiającej mu podjęcie decyzji co do istnienia podstaw (bądź ich braku) do odrzucenia oferty stosownie do treści art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp.

Należy zdaniem Izby podkreślić fakt, że Zamawiający oczekując wyjaśnień od wykonawcy winien brać pod uwagę kwestie związane ze specyfiką danego zamówienia opisaną w przedmiocie zamówienia. Inna jest możliwość szczegółowego wykazania sposobu kalkulacji ceny w przypadku zamówień, gdzie decydującym czynnikiem kosztowym jest nabywanie przez wykonawcę - dla wykonania zamówienia, określonych materiałów czy urządzeń, a inną w sytuacji, kiedy podstawowym kosztem wykonania usługi jest koszt pracy ludzkiej. Przy zamówieniach gdzie nabywane są określone materiały czy urządzenia, np. materiały budowlane, to na rynku istnieje pewien wzorzec w postaci ceny tych materiałów dostępnych każdemu ich nabywcy. W takim przypadku możliwe i niezbędne dla wykazania prawidłowego skalkulowania ceny jest wykazanie, dlaczego danemu wykonawcy dostępne są ceny dużo niższe od tych powszechnie stosowanych na danym rynku oraz, jaki to ma wpływ na cenę danej oferty.

Natomiast w sytuacji tego postępowania, gdzie przedmiot zamówienia obejmuje usługę przygotowania koncepcji wielobranżowej, dokumentacji koncepcyjnej i projektowej oraz pełnienia w zakresie opracowania nadzoru autorskiego, to podstawowym kosztem wykonania zamówienia są koszty osobowe - koszty zatrudnienia kadry o określonych kwalifikacjach i posiadanych uprawnieniach. Co do zasady w takich zamówieniach koszty materiałowe, koszty administracyjne oraz koszty zewnętrzne dla świadczącego tego typu usługę oscylują w okolicach kilkunastu procent (niezwykle rzadko przekraczają 20%) ceny całkowitej. Powyższe oznacza, że wykonawca kalkulując cenę za tego typu usługi bierze pod uwagę przede wszystkim koszty pracy osób je realizujących, które ze względu na specyfikę tych kosztów mogą być bardzo różne dla poszczególnych wykonawców. Tego typu kosztów nie da się bowiem w sposób jednoznaczny "zweryfikować" i poddać analizie - poza kosztami minimalnego wynagrodzenia za pracę, który to aspekt nie stanowił jednak podstawy odrzucenia oferty Odwołującego. Wynika to z faktu, iż przy kosztach osobowych praca lub usługa, jest warta tyle na ile wycenia ją osoba je świadcząca, lub tyle za ile jej wykonanie pracodawca płaci pracownikowi. Ten koszt jest z reguły pochodną nasycenia rynku specjalistami określonej branży (podażą), możliwościami ich zatrudnienia przez miejscowe firmy (popytem), a także polityką kadrowo-płacową firmy składającej ofertę na wykonanie danego zamówienia. Czynniki te niewątpliwie z powodu brak pewnego wzorca cenowego w tym zakresie, powodują znaczne trudności z wykazaniem, dlaczego dany wykonawca jest w stanie wykonać dane zamówienie taniej niż inny, a także ogranicza możliwości weryfikacji ceny zaoferowanej przez poszczególnych wykonawców.

Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 15 grudnia 2016 r. (KIO 2288/16)

Źródło: www.przetargi.egospodarka.pl